

Holdning og ord

Taler

Audun Lysbakken

Dato

20 mars 2018

Sted

Stortinget

Omstendigheter

Debatt om mistillitsforslag mot justisminister Sylvi Listhaug (5)

- 1 Vi står ved avslutningen av en politisk krise som er ulik andre politiske kriser. Den ble ikke utløst av spill eller jakt på posisjoner. Den ble ikke utløst av stor uenighet om en politisk sak som regjeringen har lagt fram. Den ble ikke utløst av brudd på opplysningsplikt eller andre formelle regler for forholdet mellom
- 5 Stortinget og regjeringen.

Den ble utløst av holdning og ord:

- 10 Holdning fordi det går en grense for hvor langt en statsråd kan gå i å ignorere hva flertallet på Stortinget mener, og fordi det går en grense for hvor langt en statsrådspost kan brukes til privatpraktiserende høyrepopulisme uten av Stortinget må konkludere med at statsministeren er ute av stand til å ta kontroll. Ord fordi det går en grense for hvor langt en statsråd kan gå i å spekulere i konspirasjonsteorier og å gi næring til krefter som kan spre hat og splittelse.

- 15 Alle disse grensene er passert, og derfor er det som har skjedd denne morgenen, en naturlig slutt på den krisen vi har vært igjennom. Krisen er utløst av holdning og ord, men det er holdning og ord som har vist at det var et sterkt grunnlag for mistillit mot justisministeren.

- 20 Det mest alvorlige i denne saken har hele tiden vært legitimeringen av en ytterliggående konspirasjonsteori og viljen til å spekulere i å hisse opp en stemning som kan være farlig. Å legitimere konspirasjonsteorier om at Arbeiderpartiet ikke bryr seg om nasjonens frihet og sikkerhet, er ganske enkelt
- 25 ikke det samme som å ta i for kraftig i en politisk debatt, fordi nettopp hatet mot Arbeiderpartiet er så utbredt, og fordi det har vist seg å kunne motivere til politisk vold.

30 I mange land benytter mektige høyrepopulister seg stadig oftere av
ekstremistenes språk. Det Stortinget gjør i dag, og det Stortinget har sagt,
innebærer at vi ikke aksepterer det fra maktmennesker i Norge.

De siste dagene har vist at vi har en svak regjering som altfor lenge har latt seg
35 styre av høyrepopulisme. Det bør være et tankekors for Høyre og for Venstre.
For justisministeren har ikke snakket på tross av regjeringen, men på vegne av
regjeringen. Listhaugs mange utspill er ikke ulykker som har rammet en
motvillig regjering, men en konsekvens av den politiske alliansen Erna Solberg
har bygget. Slik går det når man gir høyrepopulismen makt.

40

Fremskrittspartiets parlamentariske leder trakk inn i salen en del av de tingene
som den avgåtte statsråden trakk fram på sin pressekonferanse i morges, om
heksejakt, bl.a. Det gjør det nødvendig å knytte noen kommentarer til det.

45 Denne morgenen har vist hvorfor mistillitsforslaget var nødvendig og riktig.
Sylvi Listhaug har for all verden vist at unnskyldningen som til slutt kom på
torsdag, var tom og verdiløs. I dag har alle andre skylden. I dag er det den avgåtte
statsråden som er offeret. I dag handler denne saken om hennes ytringsfrihet.
Regjeringspartiene burde ta avstand fra et slikt selvmedlidende sirkus. Den
50 avgåtte justisministeren er ikke noe offer. Hun er et menneske med svært mye
makt. Hun har ikke bare frihet til å si det hun vil, men mulighet til å få
budskapet spredt til hele befolkningen.

Så la oss slå fast sannheten: Sylvi Listhaug er ingen martyr; hun har selv skapt
55 denne krisen. Sylvi Listhaug er ikke kneblet; hun er et mektig menneske. Sylvi
Listhaug representerer ikke vanlige folk i dette landet, men et mindretall.

Denne saken har ikke handlet om hvilken blokk man tilhører, men om hvilke
prinsipper man har. Det har ikke vært et spørsmål om hvem vi vil at skal sitte i
60 regjering, men hva vi kan godta fra regjeringens representanter. Flertallet har
sammen sagt at her går grensen. Vi står for noe, og vi bøyer ikke av. Vi vil møte
framtiden med samhold og ikke med splittelse. Det er viktig fordi landet vårt
står midt i et veivalg: Skal vi la oss dele opp etter kultur, religion og verdier, i et
stadig mer polarisert samfunn hvor vi til slutt mister evnen til å snakke med
65 hverandre, eller skal vi gå løs på det som er de virkelige krisene i vår tid, den
økende økonomiske ulikheten og de farlige klimaendringene, og sammen bygge

et samfunn for de mange, ikke for de få?

70 Det er skrevet politisk historie de siste dagene. Mens det i mange andre land er slik at stadig flere politikere gir etter for en voksende høyrepopulisme, har flertallet på Stortinget sagt at vi vil stå imot. Flertallet for mistillit ble løftet fram av et stort folkelig engasjement - vanlige mennesker som sier: Nok er nok! De skal ha takk. Vanlige folk har endelig blitt hørt.

75

Kilde

www.stortinget.no

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/holdning-og-ord>

80

85

90

95

100

105